

## SPIS TREŚCI

|                                                                                                            |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Wykaz skrótów .....                                                                                        | 11        |
| <b>Rozdział I</b>                                                                                          |           |
| <b>Weksel i czek jako papiery wartościowe .....</b>                                                        | <b>13</b> |
| 1. Istota i sens papierów wartościowych .....                                                              | 13        |
| 2. Zasada <i>numerus clausus</i> papierów wartościowych i umiejscowienie<br>w niej weksli i czeków .....   | 14        |
| 3. Podstawowe funkcje papierów wartościowych .....                                                         | 15        |
| 4. Powstanie zobowiązania z papieru wartościowego (teorie papierów<br>wartościowych konstytutywnych) ..... | 17        |
| <b>Rozdział II</b>                                                                                         |           |
| <b>Prawo wekslowe .....</b>                                                                                | <b>18</b> |
| 1. Część ogólna .....                                                                                      | 18        |
| 1.1. Źródła prawa wekslowego .....                                                                         | 18        |
| 1.2. Zdolność wekslowa i zdolność do czynności wekslowych .....                                            | 19        |
| 1.3. Charakter zobowiązania wekslowego .....                                                               | 19        |
| 1.4. Prawo właściwe w przypadku kolizji ustaw .....                                                        | 21        |
| 1.4.1. Zagadnienia wstępne .....                                                                           | 21        |
| 1.4.2. Kolizja ustaw w prawie wekslowym .....                                                              | 21        |
| 1.5. Podstawowe zasady dyskonta i redyskonta weksli .....                                                  | 22        |
| 2. Weksel trasowany .....                                                                                  | 24        |
| 2.1. Wystawienie, forma i treść weksla trasowanego .....                                                   | 24        |
| 2.1.1. Nazwa „weksel” .....                                                                                | 25        |
| 2.1.2. Polecenie zapłaty oznaczonej sumy pieniężnej .....                                                  | 26        |
| 2.1.3. Oznaczenie sumy pieniężnej .....                                                                    | 26        |
| 2.1.4. Termin płatności .....                                                                              | 27        |
| 2.1.5. Miejsce płatności .....                                                                             | 28        |
| 2.1.6. Oznaczenie trasata .....                                                                            | 28        |
| 2.1.7. Oznaczenie remitenta .....                                                                          | 29        |
| 2.1.8. Oznaczenie daty i miejsca wystawienia .....                                                         | 29        |
| 2.1.9. Podpis wystawcy weksla .....                                                                        | 30        |
| 2.2. Weksel niezupełny ( <i>in blanco</i> ) .....                                                          | 31        |
| 2.2.1. Pojęcie i rodzaje weksli <i>in blanco</i> .....                                                     | 31        |
| 2.2.2. Przesłanki powstania zobowiązania wekslowego z weksla <i>in blanco</i> .....                        | 31        |

|           |                                                                                                                   |    |
|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 2.2.3.    | Moment powstania zobowiązania wekslowego z weksla <i>in blanco</i> .....                                          | 32 |
| 2.2.4.    | Deklaracja wekslowa .....                                                                                         | 32 |
| 2.2.5.    | Obrót wekslem <i>in blanco</i> .....                                                                              | 33 |
| 2.3.      | Dodatkowe klauzule wekslowe .....                                                                                 | 35 |
| 2.3.1.    | Charakter klauzul i ich podział .....                                                                             | 35 |
| 2.3.2.    | Klauzule wekslowo skuteczne .....                                                                                 | 35 |
| 2.3.2.1.  | Klauzula domicylu .....                                                                                           | 35 |
| 2.3.2.2.  | Klauzula zastrzeżenia oprocentowania sumy wekslowej .....                                                         | 37 |
| 2.3.2.3.  | Klauzula zwolnienia z odpowiedzialności .....                                                                     | 37 |
| 2.3.2.4.  | Klauzula „nie na zlecenie” .....                                                                                  | 39 |
| 2.3.2.5.  | Nakaz lub zakaz przedstawiania do przyjęcia .....                                                                 | 39 |
| 2.3.2.6.  | Określenie terminu przedstawienia do zapłaty .....                                                                | 39 |
| 2.3.2.7.  | Klauzula określająca walutę zapłaty .....                                                                         | 40 |
| 2.3.2.8.  | Klauzula wyboru właściwego kalendarza .....                                                                       | 41 |
| 2.3.2.9.  | Klauzula „adres w potrzebie” .....                                                                                | 41 |
| 2.3.2.10. | Klauzula zwalniająca od protestu .....                                                                            | 42 |
| 2.3.2.11. | Klauzula wykluczająca możliwość wystawienia weksla<br>zwrotnego .....                                             | 42 |
| 2.3.2.12. | Numeracja wtóropisów, klauzula kasatoryjna .....                                                                  | 43 |
| 2.3.3.    | Klauzule uważane za nienapisane .....                                                                             | 43 |
| 2.3.3.1.  | Klauzula zwolnienia się wystawcy weksla trasowanego<br>od odpowiedzialności za zapłatę .....                      | 43 |
| 2.3.3.2.  | Zastrzeżenie oprocentowania kwoty wekslowej na wekslu<br>płatnym w oznaczonym dniu i w pewien czas po dacie ..... | 43 |
| 2.3.3.3.  | Klauzula oprocentowania bez określenia wysokości odsetek ....                                                     | 43 |
| 2.3.4.    | Klauzule wekslowo obojętne .....                                                                                  | 43 |
| 2.3.4.1.  | Klauzula pokrycia .....                                                                                           | 43 |
| 2.3.4.2.  | Klauzula waluty .....                                                                                             | 45 |
| 2.3.4.3.  | Klauzula zawiadomienia .....                                                                                      | 45 |
| 2.3.4.4.  | Klauzula „weksel kaucyjny” lub „weksel gwarancyjny” .....                                                         | 45 |
| 2.3.5.    | Klauzule unieważniające weksel .....                                                                              | 45 |
| 2.4.      | Indos weksla .....                                                                                                | 46 |
| 2.4.1.    | Pojęcie i cel indosu .....                                                                                        | 46 |
| 2.4.2.    | Funkcje indosu .....                                                                                              | 46 |
| 2.4.3.    | Rodzaje indosów .....                                                                                             | 49 |
| 2.4.4.    | Forma indosu .....                                                                                                | 52 |
| 2.4.5.    | Skutki indosu .....                                                                                               | 52 |
| 2.4.6.    | Inne sposoby przeniesienia praw z weksla oraz ich skutki .....                                                    | 53 |
| 2.5.      | Przyjęcie weksla .....                                                                                            | 53 |
| 2.5.1.    | Istota i cel przyjęcia weksla trasowanego .....                                                                   | 53 |
| 2.5.2.    | Termin i miejsce przyjęcia weksla trasowanego .....                                                               | 54 |
| 2.5.3.    | Nakaz przedstawienia weksla trasowanego do przyjęcia .....                                                        | 54 |
| 2.5.4.    | Zakaz przedstawiania weksla trasowanego do przyjęcia .....                                                        | 55 |
| 2.5.5.    | Podmioty legitymowane do przedstawienia weksla trasowanego<br>do przyjęcia .....                                  | 55 |

|         |                                                                               |    |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------|----|
| 2.5.6.  | Forma przyjęcia weksła trasowanego .....                                      | 56 |
| 2.5.7.  | Skutki przyjęcia weksła trasowanego .....                                     | 57 |
| 2.5.8.  | Odmowa przyjęcia weksła trasowanego i jej skutki .....                        | 58 |
| 2.6.    | Poręczenie wekslowe .....                                                     | 58 |
| 2.6.1.  | Wiadomości wstępne .....                                                      | 58 |
| 2.6.2.  | Charakter prawny poręczenia wekslowego .....                                  | 58 |
| 2.6.3.  | Osoba awalisty .....                                                          | 60 |
| 2.6.4.  | Czas złożenia poręczenia wekslowego .....                                     | 60 |
| 2.6.5.  | Forma poręczenia wekslowego .....                                             | 61 |
| 2.6.6.  | Odpowiedzialność poręczyciela wekslowego .....                                | 62 |
| 2.7.    | Płatność weksła .....                                                         | 63 |
| 2.7.1.  | Wiadomości wstępne .....                                                      | 63 |
| 2.7.2.  | Terminy płatności .....                                                       | 64 |
| 2.7.3.  | Charakterystyka poszczególnych sposobów wyznaczenia<br>płatności weksła ..... | 64 |
| 2.7.4.  | Obliczanie terminu zapłaty .....                                              | 66 |
| 2.7.5.  | Odmienne kalendarze .....                                                     | 67 |
| 2.8.    | Zapłata weksła .....                                                          | 67 |
| 2.8.1.  | Wiadomości wstępne .....                                                      | 67 |
| 2.8.2.  | Przedstawienie weksła do zapłaty .....                                        | 67 |
| 2.8.3.  | Miejsce przedstawienia weksła do zapłaty .....                                | 68 |
| 2.8.4.  | Forma przedstawienia weksła do zapłaty .....                                  | 68 |
| 2.8.5.  | Termin przedstawienia weksła do zapłaty .....                                 | 69 |
| 2.8.6.  | Niezachowanie terminu przedstawienia weksła do zapłaty .....                  | 70 |
| 2.8.7.  | Pokwitowanie .....                                                            | 70 |
| 2.8.8.  | Zapłata częściowa .....                                                       | 71 |
| 2.8.9.  | Skutki zapłaty sumy wekslowej .....                                           | 72 |
| 2.8.10. | Zapłata w terminie płatności .....                                            | 72 |
| 2.8.11. | Waluta obca .....                                                             | 72 |
| 2.9.    | Zwrotne poszukiwanie .....                                                    | 73 |
| 2.9.1.  | Pojęcie zwrotnego poszukiwania i jego warunki .....                           | 73 |
| 2.9.2.  | Odpowiedzialność uczestników stosunku wekslowego .....                        | 74 |
| 2.9.3.  | Protest .....                                                                 | 75 |
| 2.9.4.  | Termin do dokonania zwrotnego poszukiwania .....                              | 75 |
| 2.9.5.  | Notyfikacja .....                                                             | 76 |
| 2.9.6.  | Regredient .....                                                              | 76 |
| 2.9.7.  | Rozmiar roszczenia wekslowego .....                                           | 77 |
| 2.9.8.  | Sposób wykonania zwrotnego poszukiwania .....                                 | 78 |
| 2.10.   | Wyręczenie .....                                                              | 78 |
| 2.10.1. | Pojęcie i cel wyręczenia .....                                                | 78 |
| 2.10.2. | Przyjęcie przez wyręczenie .....                                              | 79 |
| 2.10.3. | Zapłata przez wyręczenie .....                                                | 79 |
| 2.11.   | Wtóröpisy i odpisy weksła .....                                               | 81 |
| 2.11.1. | Wtóröpisy weksła .....                                                        | 81 |
| 2.11.2. | Odpisy weksła .....                                                           | 83 |

|                                                                                                              |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 2.12. Zmiany w treści weksla .....                                                                           | 85 |
| 2.13. Przedawnienie.....                                                                                     | 85 |
| 2.13.1. Ogólne uwagi na temat instytucji przedawnienia w kontekście<br>prawa wekslowego .....                | 85 |
| 2.13.2. Przedawnienie roszczenia ze stosunku podstawowego .....                                              | 86 |
| 2.13.3. Przedawnienie roszczenia ze stosunku wekslowego .....                                                | 86 |
| 2.14. Roszczenie z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia.....                                                    | 87 |
| 2.15. Protest.....                                                                                           | 88 |
| 2.15.1. Pojęcie i rodzaje protestu.....                                                                      | 88 |
| 2.15.2. Termin do wykonania protestu .....                                                                   | 88 |
| 2.15.3. Protestat .....                                                                                      | 89 |
| 2.15.4. Protestujący .....                                                                                   | 90 |
| 2.15.5. Organ sporządzający protest .....                                                                    | 91 |
| 2.15.6. Elementy protestu .....                                                                              | 91 |
| 2.16. Amortyzacja weksla.....                                                                                | 92 |
| 2.16.1. Wiadomości wstępne.....                                                                              | 92 |
| 2.16.2. Właściwość sądu.....                                                                                 | 93 |
| 2.16.3. Wszczęcie postępowania .....                                                                         | 93 |
| 2.16.4. Postępowanie.....                                                                                    | 93 |
| 2.16.5. Zapłata sumy wekslowej oraz złożenie sumy wekslowej<br>do depozytu sądowego i ich konsekwencje ..... | 94 |
| 2.16.6. Skutek orzeczenia uznającego weksel za umorzony .....                                                | 95 |
| 2.17. Pełnomocnictwo do dokonywania poszczególnych czynności wekslowych ....                                 | 95 |
| 2.17.1. Rodzaje pełnomocnictwa.....                                                                          | 95 |
| 2.17.2. Forma pełnomocnictwa.....                                                                            | 96 |
| 2.17.3. Skutki braku pełnomocnictwa lub przekroczenia jego zakresu.....                                      | 96 |
| 3. Weksel własny.....                                                                                        | 97 |
| 3.1. Weksel własny a trasowany – podstawowe różnice w wystawieniu,<br>formie i treści .....                  | 97 |
| 3.2. Wizowanie weksla własnego.....                                                                          | 98 |
| 3.3. Charakter odpowiedzialności wystawcy weksla własnego.....                                               | 99 |

### Rozdział III

|                                                                                                          |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Prawo czekowe .....</b>                                                                               | <b>100</b> |
| 1. Część ogólna .....                                                                                    | 100        |
| 1.1. Źródła prawa czekowego .....                                                                        | 100        |
| 1.2. Istota czeku; porównanie do innych instytucji prawa prywatnego<br>(przekaz, weksel trasowany) ..... | 101        |
| 1.3. Zdolność czekowa i zdolność do czynności czekowych .....                                            | 102        |
| 1.4. Charakter zobowiązania czekowego .....                                                              | 103        |
| 1.5. Prawo właściwe w przypadku kolizji ustaw .....                                                      | 104        |
| 1.5.1. Zagadnienia wstępne .....                                                                         | 104        |
| 1.5.2. Kolizja ustaw w prawie czekowym .....                                                             | 104        |
| 2. Czek .....                                                                                            | 105        |
| 2.1. Wystawienie, forma i treść czeku .....                                                              | 105        |

|                                                                              |     |
|------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 2.2. Klauzule czekowe .....                                                  | 107 |
| 2.2.1. Klauzule czekowo skuteczne .....                                      | 107 |
| 2.2.1.1. Klauzula „do rozrachunku” .....                                     | 107 |
| 2.2.1.2. Klauzula zakreślenia .....                                          | 107 |
| 2.2.2.3. Klauzula „bez kosztów” .....                                        | 108 |
| 2.2.2. Klauzule uważane za nienapisane .....                                 | 108 |
| 2.2.2.1. Klauzula przyjęcia weksła .....                                     | 108 |
| 2.2.2.2. Klauzula zastrzeżenia oprocentowania .....                          | 108 |
| 2.2.2.3. Klauzula zwolnienia się z odpowiedzialności<br>przez wystawcę ..... | 109 |
| 2.2.2.4. Warunek przy indosie .....                                          | 109 |
| 2.2.2.5. Oznaczenie innego sposobu płatności niż za okazaniem .....          | 109 |
| 2.2.3. Klauzule czekowo obojętne .....                                       | 109 |
| 2.2.3.1. Potwierdzenie czeku .....                                           | 109 |
| 2.2.3.2. Klauzula pokrycia .....                                             | 109 |
| 2.2.4. Klauzule unieważniające czek .....                                    | 109 |
| 2.2.4.1. Określenie trasata innego niż bank .....                            | 109 |
| 2.2.4.2. Połączenie ról trasata i wystawcy w czeku na okaziciela .....       | 110 |
| 2.3. Indos czeku oraz inne sposoby przeniesienia praw z czeku .....          | 110 |
| 2.4. Poręczenie czekowe .....                                                | 110 |
| 2.4.1. Wiadomości wstępne .....                                              | 110 |
| 2.4.2. Charakter prawny poręczenia czekowego .....                           | 111 |
| 2.4.3. Awalista .....                                                        | 111 |
| 2.4.4. Forma poręczenia czekowego .....                                      | 111 |
| 2.4.5. Odpowiedzialność poręczyciela czekowego .....                         | 111 |
| 2.5. Przedstawienie czeku do zapłaty .....                                   | 112 |
| 2.6. Zapłata sumy czekowej .....                                             | 113 |
| 2.6.1. Obowiązki trasata .....                                               | 113 |
| 2.6.2. Zapłata czeku przez trasata .....                                     | 114 |
| 2.6.3. Upadłość wystawcy czeku .....                                         | 114 |
| 2.6.4. Odwołanie czeku .....                                                 | 115 |
| 2.7. Zwrotne poszukiwanie .....                                              | 115 |
| 2.8. Wtórписы czeku .....                                                    | 116 |
| 2.9. Zmiany w treści czeku .....                                             | 116 |
| 2.10. Przedawnienie roszczeń czekowych .....                                 | 116 |
| 2.11. Protest i inne czynności zachowawcze .....                             | 117 |
| 2.12. Amortyzacja czeku .....                                                | 118 |
| 2.13. Skutki wystawienia czeku bez pokrycia .....                            | 118 |
| 2.13.1. Odpowiedzialność cywilna .....                                       | 118 |
| 2.13.2. Odpowiedzialność karna .....                                         | 118 |

## Rozdział IV

|                                                                               |            |
|-------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Dochodzenie roszczeń z weksła lub czeku w postępowaniu nakazowym .....</b> | <b>119</b> |
| 1. Właściwość sądu .....                                                      | 119        |
| 1.1. Właściwość miejscowa .....                                               | 119        |
| 1.2. Właściwość rzeczowa .....                                                | 119        |

|                                                                 |            |
|-----------------------------------------------------------------|------------|
| 2. Strony postępowania .....                                    | 120        |
| 3. Postępowanie nakazowe .....                                  | 120        |
| 3.1. Przesłanki i tryb .....                                    | 120        |
| 3.2. Zarzuty od nakazu zapłaty .....                            | 121        |
| 3.2.1. Pojęcia, forma i podział zarzutów .....                  | 121        |
| 3.2.2. Zarzuty subiektywne .....                                | 122        |
| 3.2.3. Zarzuty obiektywne .....                                 | 123        |
| 3.3. Rozstrzygnięcie na rozprawie .....                         | 124        |
| 4. Cechy nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym ..... | 124        |
| 5. Zbieg postępowań .....                                       | 125        |
| 6. Koszty sądowe .....                                          | 126        |
| 7. Egzekucja .....                                              | 126        |
| 8. Schemat procesu wekslowego .....                             | 127        |
| 9. Dochodzenie roszczeń z czeku .....                           | 127        |
| <b>Słowniczek pojęć wekslowych .....</b>                        | <b>128</b> |
| <b>Tabela terminów prawa wekslowego .....</b>                   | <b>131</b> |
| <b>Pytania testowe .....</b>                                    | <b>134</b> |
| <b>Bibliografia .....</b>                                       | <b>173</b> |